[redacted]

XLII NR. 62. — 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y. — [illegible] RUGPIŪČIO - AUGUST 30, 1957 — Administracija GLenmore [illegible] Redakcija GLenmore [illegible] — 10 CENTŲ

Ar Maskva nutrauks nusiginklavimo derybas?

WILLIAM PROXMIRE (aukštai), demokratas, išrinktas į Senatą velionies sen. J. McCarthy vietoje.

KONGRESE

Naujas senatorius vietoj McCarthy

Wisconsinas išrinko vietoj mirusio senatoriaus McCarthy, respublikono, William Proxmire, 41 metų, demokratą. Tai pirmas demokratas po 25 metų Wisconsine senatorius. Senate dabar demokratai turės 50 atstovų, respublikonai 46.

Pinigų užsienių pagalbai pridėjo

Senatas rugpiūčio 27 priėmė užsienių pagalbai 3,692,710,000 dol., tuo būdu grąžindamas daugiau nei pusę milijardo, kuriuos Kongresas anksčiau buvo nubraukęs. Dabar dar svarstys Atstovų Rūmai. Prezidentas pareiškė didelį savo pasitenkinimą.

Senatas nepaisė prezidento veto

Senatas nutarė paskirti 800 mil. dol. valstybės tarnautojų atlyginimam pakelti. Tai lies 1,5 mil. tarnautojų, labiausiai pašto tarnautojus. Jų kiekvienam atlyginimas metam turėtų būti pakeltas 546 dol. Prezidentas buvo tam priešingas ir grasino įstatymą vetuoti.

Komunistai vietose tarnybose sustiprėjo

Senato vidaus saugumo komisija tris mėnesius tyrinėjo komunistų infiltraciją darbo unijose. Komisijos narys sen. R. L. Hruska pareiškė, kad komunistų infiltracija padidėjo nuo Korėjos karo. Sen. J. O. Eastland pridūrė, kad karo atveju komunistai galėtų suardyti Amerikos susisiekimo tinklą.

Komunistas atvyko su pabėgėliais

Buvęs rusų armijos kapitonas Julian Paktorovič pernai gruodžio mėn. atvyko į Ameriką su šeima ir giminėm kaip Vengrijos laisvės kovotojas. Išaiškėjo čia, kad jis buvo Vengrijoje aktyvus komunistas. Imigracijos įstaiga jį deportuoja. Kol kas dar sulaikytas deportavimas teismo keliu.

NAUJAS IMIGACIJOS ĮSTATYMAS

Atstovų Rūmai rugpiūčio 28 priėmė įstatymą, kuriuo įsileidžiama 60,000 užsieniečių per dvejus metus. Įsileidžiami amerikiečių įsūnyti našlaičiai; pabėgėliam iš anapus uždangos leista panaudoti neišnaudotų vizų likutis iš "Refugee Relief Act", kuris baigiasi gruodyje, neišnaudota buvo 18,654 vizos; 1500 kvalifikuotų specialistų priimama ne kvotos keliu; priimama 50 diplomatų, kurie nutraukia ryšius su savo vyriausybėm.

Londone nusiginklavimo konferencijoje rugpiūčio 27 Sovietų atstovas Zorinas atmetė Vakarų siūlomą atominių ginklų bandymo sustabdymą su orinės kontrolės zonom, atmetė tradicinio apsiginklavimo sumažinimą, nes "Vakarai rengia naują karą", nes Amerika nenaikina savo bazių kituose kraštuose.

DR. H. BENTLEY, John Hopkins universiteto profesorius, biologų suvažiavime Palo Alto, Calif., pareiškė, kad mokslininkų uždavinys atominį spinduliavimą palenkti žmonijos gerui.

Kuo ieško populiarumo

Maskvoje rugpiūčio 27 paskelbtas Chruščiovo atsišaukimas, kuriame jis iš naujo meta visas kaltes Malenkovui. Sako, kad Malenkovas buvęs Berijos įrankis; Berija jam turėjęs įtakos. Malenkovas įkalbinėjęs ir kurstęs patį Staliną tiem darbam, už kuriuos Chruščiovas buvo Staliną pasmerkęs.

Chruščiovas pasisako prieš "dogmatikus", "knygų trandis", "talmudistus", "kietagalvius", kurie Markso moksle ieško išminties, kaip reikia valdyti traktorių. Pasisako ir prieš "nedrausmingus liberalus" — rašytojus, intelektualus, kurie Vengrijos pavyzdžio paveikti ėmę kalbėti apie "laisvę kūrybiniam darbui".

Liaudis — sakė Chruščiovas — **pirmiausia nori valgyti, gerti, turėti batus ir apsirengti — ir tik paskui imtis politikos, mokslo bei meno.**

Paguodė, kad būsią įvesta 7 valandų darbo diena, o gal ir 6, vietoj dabartinės 44—88 valandų darbo savaitės.

Pasisakydamas prieš Kaganovičių,

Chruščiovas mėgino įsiteikti "tautinėm mažumom".

Girdi, Kaganovičius apkaltino "buržuaziniu nacionalistu" ukrainiečių rašytoją Rylski, kad jis savo poemoje "Motinoje" aprašė Ukrainą, bet nesuminėjo Stalino. Chruščiovas sakėsi tą knygą nuo Kaganovičiaus gynęs. Jis esąs ne tik už ukrainiečius, bet ir už tikras "tautines mažumas" Sovietų Sąjungos ribose.

• **Komunistinė Kinija,** kuri prieš pusmetį kvietė Amerikos žurnalistus, dabar jų neįsileidžia, kol Amerika neįsileis komunistų.

SOVIETAI ŠANTAŽUOJA VAKARUS SAVO RAKETA • EISENHOWERIS APELIUOJA Į MASKVOS ŽMONIŠKUMĄ

Zorinas priminė ir Sovietų išmėgintą tolimojo skridimo raketą, kuri dabar gali nunešti atomines bombas į bet kurią žemės vietą, matyt, norėdamas paveikti konferencijos dalyvių nuotaiką. Tačiau Zorinas buvo tiek atviras, kad jis pasakė, jog jo pusantros valandos trukusi kalba buvo jam paruošta iš Maskvos. Klausiamas dėl tos kalbos paaiškinimų, jis pasisakė negalįs nieko aiškinti, pirma Maskvos neatsiklausęs.

Maskvos radijas paskaitė Zorino kalbos 11 puslapių, paskui staiga nutraukė ir nebetęsė.

Ar tai grasinimas?

Zorino kalba buvo sutikta kaip grasinimas nutraukti derybas, jeigu nebus priimtas Maskvos siūlymas. Būtent, sustabdyti atominius bandymus dvejiem - trejiem metam be jokių sąlygų.

PREZIDENTO ATSIŠAUKIMAS

Prezidentas Eisenhoweris, pasitaręs su valst. sekr. Dulles, rugpiūčio 28 paskelbė apgailestavimą dėl Sovietų elgesio per paskutines penkias dienas nusiginklavimo konferencijoje. **Atmesdama Vakarų siūlymus, dar net tada, kai jie nėra ištisai pateikti, Maskva pasmerktų žmoniją naujai nežinomai ateičiai ir neapskaičiuojamiem pavojam.**

Nurodęs tokio atmetimo tragiškus vaisius, prezidentas dar kartą pasisakė už nusiginklavimą ir priminė, kad nusiginklavimas turi būti pagrįstas tikrumu, jog nebus galimas staigus užpuolimas.

KOKIS BUS NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJOS LIKIMAS?

Iš Maskvos tono ir kaltinimų Amerikai daromos išvados, kad Maskva nori nutraukti derybas dėl nusiginklavimo. Tačiau tikresnis yra spėjimas, kad Maskva nori tik sudaryti tokį įspūdį.

Maskva nori šantažuoti, gąsdinti Vakarus, kad jie darytų didesnių nuolaidų ir priimtų tai, ką siūlo Maskva.

Tam gąsdinimui tarnauja ir kaip tik šiuo metu paskelbta sovietų išrasta tolimojo skridimo raketa.

Tai tokis pat grasinimas kaip Ženevos konferencijos metu Sovietų sustiprintos kovos Indokinijoje ir Dienbienphu paėmimas.

Sovietų reikalavimas — sustabdyti bandymus dvejiem trejiem metam be jokių sąlygų.

Ar jų grasinimas paveiks vakariečius, neaišku. Tačiau prezidento priminimas, kad Sovietai dar neišklausė viso Vakarų plano, leidžia spėti, jog Vakarai eis ir toliau į derybas. Jei to plano iki šiol vis nerado reikalo išdėstyti viso, matyt, pasiliko kai ką iš jo derybom. Tada ir Sovietai ateis su kontrapasiūlymu.

Prezidento patarėjas nusiginklavimo reikalam H. Stassenas šį savaitgalį grįžta pasitarti su prezidentu ir valstybės sekretorium, o antradienį vėl bus Londone.

EARL D. WARREN, vyriausias teisėjas, su žmona grįžo iš Anglijos, kur dalyvavo teisininkų suvažiavime.

Į ką dabar nagus tiesia

• **Maskvos** naujas siekimas artimuose rytuose, kaip patiria Amerikos žvalgyba, paimti į savo įtaką Turkiją ir Persiją. Metodai tie patys kaip Syrijoje, Egipte, Jemene. Pirmiausia pradeda nuo ekonominių derybų, paskui siunčia savo agentus, kurie vietoje veiktų, baigia sau ištikimos vyriausybės sudarymu.

Maskva pradėjo su Turkija ir Persija pirmą žingsnį. Turkijoje yra Maskvos ekonominė misija, kuri atvyko su visokiais ūkiniais pasiūlymais. Turkijos privatinio pobūdžio prekybininkai du mėnesius lankėsi Maskvoje. Minimas vienas iš ten susitartų dalykų — kviesti Maskvą, kad pastatytų Turkijoje stiklo fabriką, priimant iš Maskvos paskolą penkeriem metam.

Komunistai nemėgsta sėdinčių ant dviejų kėdžių

Kinijoje vienas iš 41 amerikiečių, kurie atvyko iš Maskvos jaunimo kongreso, atsisakė duoti savo amerikonišką pasą vizuoti. Jis nenorįs prasilenkti su Amerikos įstatymu. Tada Kinijos pareigūnai pareiškė, kad jis bus išvarytas iš Kinijos, jei nesitaiko prie to, kaip reikalauja Kinijos komunistai.

• **New Yorke** oras būsiąs vėsus iki savaitės pabaigos.

• **Marinų lėktuvas** prie Pittsburgho Clinton kaime nukrito ant namų. Žuvo lakūnas, sudegė du namai.

PREZ. D. EISENHOWERIS Baltuose Rūmuose priėmė jaunuosius Meksikos beisbolininkus.

KODEL DULLES TURĖJO PAKEISTI SAVO NUOMONĘ

Jis tevykdo prezidento politiką • Jis nesulaukė paramos spaudos finansininkų, kurie mato intereso komunistinėje Kinijoje.

Keli punktai pozicijose tarp Rytų ir Vakarų labiau įkaito: Syrija, Londone nusiginklavimo konferencija, lenktynės dėl raketų, "kultūrinis santykiavimas" su komunistine Kinija.

Visuose punktuose iniciatyvą labiau reiškė Maskva, komunistinis pasaulis. Amerika laikosi laukimo taktikos.

Syrijos punktu nieko konkretesnio negalėjo pasakyti net prezidentas. Laukimą jis turėjo pridengti dvigubu pasiteisinimu. Viena, nesą tikrų žinių iš Syrijos; antra, Syrijai negalima taikyti "Eisenhowerio programos", kol jos neprašo pati Syrija. O Syrija ir nesirengia Amerikos prašyti. Ji pasiuntė savo atstovus į Maskvą. Amerika tegalėjo tik pasiųsti Hendersoną, kad jis šnekėtųsi su Syrijos kaimynais...

Nusiginklavimo konferencijoje prezidento vietininkas Stassenas labai karštai siekė susitarti su Maskva. Anglijos ir Prancūzijos atstovai sakė, kad Stassenas jau per toli eina.

Vengrijos reikalu Amerikos iniciatyvai priklauso nepaprastos JT sesijos šaukimas. Bet kokis bus tos sesijos vaisius, dar nežinia. Jis būtų mažas, jei Amerika tenkintųsi išklausyti raportą, priimti rezoliuciją ir palikti komisiją toliau įvykiam Vengrijoje stebėti, tik stebėti...

Aštriausiai iškilo **"kultūrinio bendradarbiavimo"** reikalas su komunistine Kinija. Valstybės sekretorius Dulles čia negali jaustis nepralaimėjęs. Jei prieš pusmetį jis griežtai neleido Amerikos žurnalistų į Kiniją, tai dabar jau pareiškė "pakeitęs savo nuomonę" ir leido ne tik 24 Amerikos žurnalistus, bet įsileisiąs ir Kinijos komunistus.

-•-

Dulles kai kuriuose punktuose negalėjo reikšti iniciatyvos ar turėjo kapituliuoti, nes jis neturėjo reikiamos paramos.

Jis tėra prezidento politikos vykdytojas. O prezidentas Syrijos reikalu pasisakė už stebėjimo taktiką. Kinijos reikalu Dulles politiką susabotavo Amerikos jaunimo atstovai ir spauda. Nepaisydami valstybės departamento griežto įspėjimo, 41 jaunuolis išvyko į Kiniją. Spauda dar rūsčiau pasielgė. Ji pasmerkė Dulles žurnalistų neleidimą į kom. Kiniją ir komunistų neįleidimą; apkaltino, kad Dulles varžąs spaudos laisvę ir norįs spaudą paversti užsienių politikos įrankiu. Taip prašneko NY Times vedamajame; taip kartojo NY H. Tribune W. Lippman, R. Drummond. Veltui D. Lawrence (NYHT) nurodinėjo, kad kom. Kinijos laikraštininkų įsileidimas reiškia kom. režimo pripažinimą; kad jis reiškia užmiršimą 142,000 amerikiečių žuvus nuo Kinijos komunistų rankos.

Dulles turėjo kapituliuoti. Lyg užsienio politikos vairą iš jo rankų būtų perėmę žurnalistai, kitaip sakant, koncernai, kurių pinigai turi savo rankose spaudą.

Kai taip Amerikos spaudos "lyderiai" atsistoja ne Dulles, bet kom. Kinijos pusėje, tvirtindami, jog taip naudingiau Amerikai, belieka dar vienas žingsnis, kai finansai norės pripažinimo remti Kinijai, paspaust mygtuką savo spaudai, rašyti, jog to reikalauja Amerikos gerovė ir pasaulio taika.

APIE SOVIETŲ IR AMERIKOS RAKETAS TEBEKALBA

Maskvos sensacija apie jos sėkmingai išmėgintą tolimojo skridimo raketą nesukėlė tokio susidomėjimo, kaip ji tikėjosi.

Maskva rugpiūčio 26 paskelbė, kad

su pasisekimu išmėginusi raketą, kurią galima nuvairuoti į norimą taikinį bet kurioje pasaulio vietoje.

DR. ALFRED KANTOROWICZ, pabėgęs į vakarų Berlyną.

REIKĖJO 26 METŲ KLAIDAI SUPRASTI

Berlyno komunistiniai laikraščiai šoko plūsti ir kolioti prof. Alfredą Kotorovičių, 58 metų, kad jisai "išdavęs pasaulyje geriausią dalyką" — profesorius pabėgo į vakarų Berlyną ir pareiškė, kad jisai buvo 26 metus komunistų partijos nariu, bet tik dabar "suprato savo klaidą".

• **Sovietų** delegacija į Jungtinių Tautų sesiją atvyksta spausminiu lėktuvu. Nori pademonstruoti, kad tokie lėktuvai sovietų vartojami jau transportui.

Valstybės sekretorius J. F. Dulles pareiškė, kad neturi pagrindo abejoti, jog Sovietai tokią raketą gali turėti. Tačiau toji raketa nesuardo karinės pusiausvyros tarp Amerikos ir Sovietų.

Anglijos specialistai abejoja žinios teisingumu ir mano, kad tokia žinia apie raketą tėra skirta nusiginklavimo konferencijos propagandai. Dulles tos galimybės taip pat neatmeta.

Peikia Dulles

• **Sovietų** spauda apkaltino valst. sekr. Dulles, kad jis nuvertino Sovietų raketos reikšmę. Sovietai pabrėžia, kad Amerika negalės dabar didžiuotis turinti persvarą. Nors sovietinė spauda skelbiasi, kad jų raketa "tarnaus taikai", bet jų elgesys po pirmadienio, kada buvo paskelbta apie raketos išmėginimą, pakito. Jie tariasi, kad dėl tos raketos dabar Vakarai turės priimti tokias nusiginklavimo sąlygas, kokias nurodys Maskva.

[illegible] pabėgo į [illegible] ir paskirta [illegible] moterų direktore.

Kokias raketas turi Amerika

Amerikos karo aviacija rugpiūčio 28 paleido naują raketą iš Floridos. Smulkmenų neskelbiama. Mačiusieji patvirtino, kad per 40 sekundžių raketa dingusi erdvėje.

Lig šiol Amerika yra išmėginusi sėkmingai dvejopas raketas; Armija išmėgino "Jupiterį", aviacija "Thorą". Raketos skrenda apie 150 mylių. Jupiteris pakilo 700 mylių į aukštį ir skrido viršum Atlanto 1650 mylių per valandą greitumu.

Šiemet liepos mėn. buvo mėgintas "Atlas". Pakilęs iki 5000 pėdų jis pasisuko atgal ir nukrito į vandenyną. Jis turėjo skristi 5000 mylių 16,500 mylių per valandą greitumu. Dabar jo tipas tikrinamas ir tobulinamas.

Kiek nuskrido sovietų raketa, nepaskelbta. Tik pasakyta, kad ji yra "tarpkontinentinė" ir kad ji gali pasiekti bet kurią žemės vietą. Jei taip būtų, tai ji turi siekti apie 7,000-12,000 mylių. Bet tokiam tolumui sovietinė teritorija permaža. O Amerikos radarai jos neaptiko kitur.

• **Syrijos** trys atstovai išskrido į Maskvą, kad gautų iš Maskvos pažadėtos pagalbos.

• **Lenkijos** laivas "Batory" pereitą savaitę su turistais atvyko į Daniją. Ten 70 turistų paprašė azylio.

• **Syrijos** užsienių reikalų ministeris paskelbė, kad šių metų eigoje Syrijoje lankysis Sovietų min. pirm. Bulganinas ir Chruščiovas.

• **Senato** grąžintas sumas užsienio pagalbai patvirtino rugpiūčio 28 ir Atstovų Rūmai.

• **Amerika** palengvino prekybą su Lenkija.

[illegible]

Domestic yearly [illegible]
Brooklyn, N. Y. [illegible]
Half year [illegible]
Foreign [illegible]

Laikraščio turinio REDAKCINĖ KOMISIJA. [illegible]

Nori meškai nagus kasyti

Ištvermė yra vienas iš ginklų dabartinėse dviejų pasaulių rungtyse: komunistinio ir laisvojo. Komunistai, vadovaujami rusų, tuo ginklu remiasi labai stipriai; čia yra jų pasisekimo dalis. Vakariečiai, vedami amerikiečių, gana dažnai pasirodo neištvermingi; ir čia glūdi dalis jų pralaimėjimų.

-●-

Komunistai pasirodo ištvermingi savo politikoje, savo metoduose, savo propagandoje ir savo nusistatyme. Jie eina iki aklo užsispyrimo ir užkietėjimo. Rodos, tokie dideli smūgiai juos ištinka, kaip Stalino nuvainikavimas, Vengrijos sukilimas, Kremliaus nuolatiniai kivirčai; tiek daug susitelkia medžiagos kaltinti sovietų terorui pačioje Rusijoje ir pavergtuose kraštuose; tiek daug iškyla argumentų prieš bolševikinę valdymo sistemą, neprotingą ir žiaurią; tiek daug senų komunistų išstoja iš partijos arba meta jai didelius kaltinimus, kaip Dilas, Fastas, Fosteris.

Kiti tokių smūgių būtų pritrenkti. Sovietai ir jų vadovaujami komunistai, ištikti kurio nemalonumo ar smūgio, susigūžia, truputį palaukia, paskui apsisukę ir užsimerkę tą patį kalbą, tą patį daro ir to paties laikosi. Jie laikosi savo ištverme, nes ryžtasi pavergti dar likusį laisvąjį pasaulį. — O kaip tasai pasaulis laikosi prieš kietą bolševikinį ištvermingumą?

-●-

Laisvame pasaulyje nematome tokio kovingojo ištvermingumo. Pokarinis laikotarpis Vakarų pasaulyje paženklintas vingiuotos politikos, už kurios slepiasi stoka ištvermės ir tam tikras nekantrumas kovai tebetrunkant. Čia pasigirsta griežti žodžiai, pareiškimai ir pasmerkimai; čia apsisukus nuo jų traukiamasi atgalios. Esame liudininkai įvairių nuolaidų, pataikavimų, tūpčiojimo, nors kartais ir pagrasoma griežtesnėm priemonėm. Vakariečiai yra nekantrūs: jie negali ilgiau palaukti ir patverti, kad įsitikintų, ką duos jų griežtesnis nusistatymas. Po kurio laiko jį švelninančiais žodžiais atšaukia. Jei bolševikai tik žodžiais žada būti taikūs, tai vakariečiai tik žodžiais rodosi netaikūs.

Paskutiniu laiku dar sustiprėjo iliuzijos, palaikomos sovietinio gyvenimo "ekspertų", kad komunistinis frontas braška pačioje Rusijoje ir už jos sienų. Tai yra apgaulli klaida. Rusai ligi šiol nė vieno žingsnio nėra ženge į šalį, kas kaip bevertintų atmainas po Stalino mirties. Jie tebėra ištvermingai pikti ir pavojingi savo militarine jėga. Kai toji jėga su geležine ištverme lenkiama piktam, kiti turėtų būti keleriopai ištvermingesni ir kantresni — nesiveržti už geležinės sienos meškai nagų kasyti.

-●-

Nekantrumo pavyzdį parodė didžioji Amerikos spauda, palaužd ama valstybės departamento nusistatymą neleisti JAV korespondentų į Kiniją. Kai leidimą išsikovojo, puolė iš kito kampo: reikalauja įsileisti ir kiniečius korespondentus, nes šie be "lygybės principo" svečių nepriima. Kinija ištvermingai siekia pripažinimo ir talkininkų atranda tarp nekantrių Amerikos žurnalistų.

[illegible] į glėbį?

[illegible]

[illegible] Ji palaikys mus, pagautų revoliucijos nuotaikos prieš Vakarus, kad jie paliko mus vienus kovoti prieš sukilėlius. Prancūzų tauta tada pasuks į Rytus, į Rusiją.

"Neužmirškit, Prancūzija negali būti Šveicarija. Prancūzų tauta niekada nebuvo neutrali. Ji ir nebus tokia. Ji nusisuks į Rytus". Tačiau pažymėjo:

"Kominternas nenori, kad mes tuojau prakištume prieš Alžiro sukilėlius.

"Maskva aprūpina sukilėlius tik 29% pinigo ir ginklų. Kremlius žino, kad dar nėra jis pasiruošęs įžengti į šią šiaurės Afrikos dalį. Jis įsakė komunistų partijai, kad Prancūzijoje būtų rami. Jiem dar nepasiruošus užkurti revoliuciją. Dėl to Prancūzijos komunistai tebėra ramūs. Bet jie insifiltruoja į unijas".

KAS BUS NETEKUS PRANCŪZIJAI ALŽIRO?

Netekdama Alžiro Prancūzija neteks didelės pramonės ir Saharos naftos laukų. Ji bus priklausoma nuo vidurinių rytų. Riesel priduria, kad Prancūzija 30% savo gaminių dabar gabena į Alžirą. Jos netekus, atsirastų apie 3 mil. bedarbių. Tai būtų katastrofa bendrame 16 mil. darbininkų skaičiuje.

Alžiro netekimą pajustų tuoj pat Anglija ir Belgija. Jos būtų išstumtos iš vidurio Afrikos. Netekus ten uranijaus laukų, Vakarai pajustų, kad tai atsiliepia jų atominės energijos gamybai.

[illegible]

ROBERT LACOSTE, Prancūzijos ministeris Alžyrui.

KODĖL APIE ALŽIRĄ TAIP KALBAMA

Dėl to, kad Alžiro karas nepopuliarus pačioje Prancūzijoje, o juo labiau Amerikoje. Kai Jungt. Tautos kelia bylą Prancūzijai dėl Alžiro, Prancūzijos atstovas protestuoja ir išeina, laikydamas Alžirą Prancūzijos vidaus reikalu. Amerika tuo klausimu susilaiko. Tačiau Kongrese pasireiškė grupė atstovų, kurie pasisakė prieš Prancūzijos kolonializmą Alžire. Už tat min. pirmininkas ir kalba:

"Iš Amerikos mes nieko nenorim — tik to, kad ji mus suprastų. Mes norime sukurti demokratinį Alžirą. Mes statome ten fabrikus. Mes pakeliame uždarbius. O mus vis kirtikuoja Amerikos darbo lyderiai".

Kad įtikintų Ameriką "suprasti" Prancūzijos interesus, tam skirtas ir grasinimas, jog Prancūzija gali susilaukti revoliucijos ir nusisukti į Maskvą.

KOKIA IŠEITIS?

Pustrečių metų karas, kuris kasmet atsieina po vieną milijardą, sukilimo nenumalšino. Priešingai, jį pavertė masiniu teroru. Prancūzijos vyriausybė griežtai atmeta Alžiro nepriklausomybės idėją, nes ten 10% gyventojų yra europiečių ir jų rankom sukurta visa civilizacija.

Paskutiniu laiku Prancūzijos vyriausybė planuoja iš Alžiro sukurti eilę atskirų valstybėlių, kurios būtų sujungtos federaliniais ryšiais — kiek panašiai, kaip Amerikos Jungtinės Tautos.

Tačiau tikriausiai Alžiro sukilėliai su tuo nesutiks, nes Maskva yra suinteresuota palaikyti ten neramumą, iki jai ateis laikas paskelbti Alžiro 'liaudies respubliką." Tada jau būtų tvirta bazė apie Viduržemio jūrą — Albaniją, Syriją, Alžiras.

M.

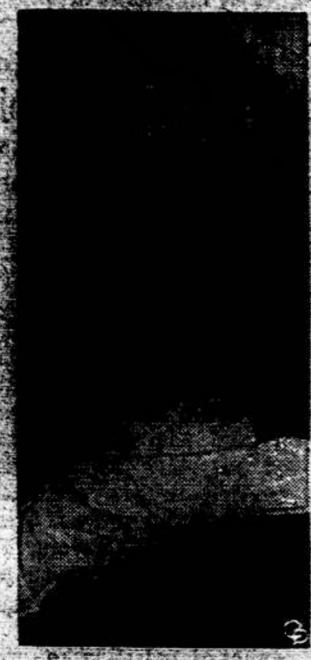

RENE COTY, Prancūzijos prezidentas.

IŠ LIETUVOS — RAŠO ALMUS

RAŠYTOJAI IR PREMIJOS

Tokia yra sovietinė tvarka, kad mirus vienam rašytojui suminimos kitų pavardės, reiškiant dėl mirties užuojautas. Tos pavardės reiškia, jog šie rašytojai yra "pripažinti". Štai Lastauskienei - Lazdynų Pelėdai mirus, užuojautoje randame šias rašytojų pavardes abėcėlės tvarka: J. Avyžius, J. Baltušis, A. Baltrūnas, S. Čiurlionienė, J. Dovydaitis, A. Grinius, A. Guzevičius, J. Grušas, A. Jonynas, K. Korsakas, A. Lastas, J. Macevičius, E. Mieželaitis, V. Mykolaitis - Putinas, V. Mozūriūnas, V. Reimeris, I. Simonaitytė, M. Sluckis, J. Šimkus, T. Tilvytis, K. Vairas - Račkauskas, A. Venclova, A. Vienuolis - Žukauskas (pastarasis jau suspėjo taip pat numirti. Red.).

Sovietinė valdžia Lietuvoje įteikė Vilniuje literatūrines premijas. Jas gavo šie rašytojai: Juozas Baltrušis už novelių rinkinį "Parduotos vasaros", Eduardas Mieželaitis už poemą "Broliška poema". Abidvi premijos po 25,000 rublius. Juozas Grušas už istorinę tragediją "Herkus Mantas" ir Justinas Marcinkevičius už poemą "Dvidešimtas pavasaris" gavo po 15,000 rb. Kompozitorius Vytautas Klovas už operą "Pilėnai" 25,000 rb. Dailininkas Vytautas Jurkūnas už K. Donelaičio "Metų" iliustracijas 15,000. Režisierė Kazė Kymantaitė, dailininkas Jonas Vilutis, aktorė Janina Berukštytė po 15,000.

Vytautas Klova, dėkodamas, žadėjosi išpildyti komunistų sąlygą — parašyti operą dabartine tematika, kaip to reikalavo iš lietuvių "Sovietskaja kultura".

Lietuvių rezistencija iškyla sovietinėj literatūroj

Lietuvoje rašomose literatūrinėse "apybraižose" parodoma, kaip Lietuvoje kuriam laikui buvo sulaikytas žemės išdalinimas ir paskui sukolchozinimas, kaip naujakuriai mieliau rinkos Klaipėdos kraštą negu iš ūkininkų išplėštas žemes.

Apie "buržuazinį" ir "socialistinį" Kauną

"Tiesa" liepos 19 išleido specialų nr. Kaunui. Pagrindinaitytės "Atvykite šiandien". nis straipsnis yra Ievos SimoNutylėdama okupacinę tvarką, rusų dominavimą ir tos rūšies kitas naujienas, Simonaitytė kalba apie nemokamą mokslą ir gydymą. Laikrašty šiuo tarpu dėl elektros brangumo 1939 kaltinami ne "buržuaziniai nacionalistai", bet "užsienio kapitalistai" belgai konkrečiai". Girdi, norai buvę geri, bet šie kliudę kiek įmanydami.

Kalbant apie šias dienas Kaune, nurodomas didelis vyrų specialistų trūkumas. Visa dažniau statybos darbuose sutinkamos moterys. Vedamajame "Tiesa" nurodo, kad maisto Kaune esą pakankamai bet esą jo tiekimo trūkumų. Kitais metais žadama tiesti troleibusų liniją nuo Panemunės iki Rotušės ir iš čia į Žaliakalnį.

● **Vilniuje** įsisteigė Lietuvos geografų draugija. "Tiesoje" mok. O. Maksimaitienė paragino tokią draugiją steigti ir istorikam.

● **Palangoje** prailgintas populiarusis tiltas. Vasaros publika maišyta. Bet šiemet daugiau esą lietuvių nei praėjusiais metais. Jų dėmesio centre dažnai esti dailininkų rūmai, seniau Tiškevičių.

● **Vilniuje**, kaip "Tiesa" skundžiasi, ne tik negalima gauti atvirukų su miesto vaizdais, bet ir albumų.

● **Raudonės** pilį, kaip rašo Vilniaus dailės muziejaus vyr. mokslinis bendradarbis St. Pinkus, ruošiamasi restauruoti. Pilis buvo pastatyta 16 amžiuje miško pirklių Kiršenstein ir Eperješ. 1944 vokiečių kariuomenė išsprogdinusi bokštą.

KIEK YRA JAU ŽUVĘ ŽMONIŲ ALŽIRO KARE?

Alžire sukilimas prasidėjo 1954 lapkričio 1.

Per tuos 34 mėnesius sukilėlių žuvo 36,000 ir paimta į nelaisvę 20,000. Prancūzai sakosi jų žuvę 4,000 ir sužeista 10,000.

Alžiro civilinių gyventojų, kuriuos sukilėliai nužudė už palankumą Prancūzijai, skaičius siekia 6,000; sužeista 3,700, dingę be žinios 2,300.

Europiečių civilinių žmonių buvo užmušta 1000, sužeista 2,700 ir 140 dingo be žinios.

Pačioje Prancūzijoje gyvena 400,000 alžiriečių musulmonų. Sukilėliai prieš juos vartoja terorą taip pat, jei jie pataikauja prancūzam ar neduoda sukilėlių numatytos duoklės karui. Tokiu būdu Prancūzijoje nužudyta nuo 1956 pradžios 300, sužeista 2 400

Alžire sukilimą maišina 400,000 prancūzų armija ir 100,000 policijos bei žandarmerijos. Nuolatinė sukilėlių armija siekia 30,000. Neorganizuotų sukilėlių bet kuriuo laiku gali dar turėti 20—100,000.

Sukilimą numalšinti apsunkina prancūzam pirmiausia geografinė padėtis. Tai plotas, apie ketvirtadalis Jungtinių Valstybių, labai kalnuotas ir sunkiai moderniajai technikai prieinamas. Su jūra jis susisiekia per 750 mylių plotą, ir ginklų pristatymas iš jūros sunkiai sukontroliuojamas. Iš kitos pusės, Alžiras susisiekia su Maroku ir Tunisu, pro kuriuos gali gauti ginklus ir kitą pagalbą. O jos teikia visi arabai, agituojami iš Kairo Abd el-Krimo, buvusio marokiečio, Prancūzijos priešo. Prancūzų kariuomenės dvasią iš vidaus graužia komunistų agitacija.

Didžiuojamasi, kad pasaulio politika taip gudriai vedama, jog karo vis išvengiama.

M. JOKAJUS

TURTINGI SKURDŽIAI

62.

— Mano dukrelė!

Siuvėja su pilnu pagarbos pasigailėjimu pasižiūrėjo į grafienę ir, švelniai išvadavusi savo ranką iš josios, truputį pasitraukė atopakalia.

— Ponia grafiene, tamsta klysti. Aš esu Lidija Gratulytė, siuvėja.

— Ne, ne! Tu esi Amelija, mano duktė!

— Ne, ponia grafiene. Aš esu Lidija Gratulytė. Namie man yra reikalingi įrodymai, jog aš esu Lidija Gratulytė: krikšto metrika ir doringumo liudijimas. Mano tėvas buvo siuvėjas Rimo Šambatuose, vardu Fridolinas, o motina — Amelija Perpesytė. Nuo praėjusio pavasario dirbu madų krautuvėj Vienos gatvėje.

— Tai negalimas dalykas! Tai negalimas dalykas! Tas veidas! Tas liemuo! Tos akys! Tas balsas! Tu esi grafaitė X. X.

Čia mergina nusišypsojo, reikšdama tam tikrą pasitenkinimą.

— Jau daug kas man yra sakęs, kad aš esanti panaši į aną grafaitę. Tačiau aš nenoriu išnaudoti to apsigavimo, kuris vis tiek pirma ar paskui iškiltų į aikštę. Esu neturtinga mergaitė, kilusi iš neturtingos šeimos. Nemoku daugiau nieko, tiktai adyti ir siūti.

— Tai netiesa! Tu esi Amelija! Nedidink ir be to jau didelio mano sielvarto: neginčyk, neišsigink savo vardo. Mano duktė siuvėja, dirbanti per naktų naktis! Juk tad tu adei tas prakeiktas gailbes mano suknelei, o pati vikiščiai apdriskusi! Ko dar tu benori iš manęs? Ar man reikės galų gale atsiklaupti prieš tave? Ar reikės man išmaldavus paliai tavo kojas maldauti, kad tu man dovanotumei? Argi dar nepakankamai sunkiai mane nubaudė patsai Likimas? O ar tu žinai, kad Oskaras nusižudė?

— Atsimenu tokią pavardę. Kažką apie tai esu skaičiusi laikraščiuose.

— Tiktai jo pavardę? O jau nebeatsimeni liepsningų jo akių?

— Niekada nėsu jų mačiusi.

— Nebeatsimeni nė tų meilių, pataikaujamųjų žodžių, kurię mane pražudė?

— Niekada nėsu jų girdėjusi.

— Ir drįsti taip kalbėti man? Žiūrėk į šį atvaizdą! Ar nebijai, kad jis prabils į tave.

Šitai sakydama, ji nutraukė uždangą nuo atvaizdo, stovinčio ant pastolo. Miklus didžiojo menininko teptukas atkūrė vaizduojamąjį žmogų tarytum gyvą. Tos gražiosios akys žiūrėjo taip gyvai, buvo taip keistai pažįstamos, o lūpos beimančios kažką pasakyti. Atrodė, kad drobėje stovėjo gyvas žmogus.

Merginos dirgsniai suvirpėjo veikiami užburtos elektros srovės. Neaprašomas skausmas supurtė jos sielą. Tačiau nei veidas, nei lūpos neparodė susijaudinimo.

— Labai dailus atvaizdas... — tarė ji tyliai.

— Tiktai dailus atvaizdas? Nieko daugiau? — kuone pamišusi sudejavo grafienė. — Bet šią šaislą darai iš manęs! Tai jau neregėta šiaurybė iki tokio laipsnio vaidinti apsimetimo komediją! — Žiūrėk! — Čia štai turiu ir vieną ant krūtinės nešiojuosi laišką. Aš nepametu jo nei dieną, nei naktį. Tai paskutinis jo laiškas, kurį jis rašė paskutinę valandėlę prieš įvykdydamas šiurpulingąjį savo pasiryžimą.

Čia grafienė išėmė iš užančio mažyčiame voke uždarytą laiškelį.

— Matai, iki šiol jis dar tebėra su jo antspaudu. Niekas jo nebuvo atplėšęs. Iki šios valandos ieškau tos, kuriai jis rašytas. Aš išbraidžiau net visų pragarų rajonus, kad tiktai ją atrasčiau. Ar matai jos vardą, parašytą voke? "Amelijai". Ne man jis rašė paskutinį laišką, bet mano dukteriai. Ar neatplėši jo? Ar nenori pasiskaityti, ką mirusis rašo Amelijai?

Mergina suvirpėjo ir ėmė svyruoti. Pagunda buvo nežmoniška.

Siuntinys iš ano pasaulio... Paskutiniai žodžiai mirusio mylimojo...

Įsmeigė akis į taip tikrai nupieštąjį atvaizdą.

Paskui atsiduso ir pamąstė: "Kasdien meldžiuosi už tave, kasdien tau visa širdimi atleidžiu... Nebereikėjo jau tau į mane beprabilti!"

O paskui šaltu, abejingu balsu tarė:

— Tas laiškas ne man rašytas. Mano vardas Lidija

Ir atidavė grafienei neatplėštą laišką.

— Tai būk, kuo tik nori! Bet taip nepaprastai esi panaši į pražuvusį mano vaikelį, jog aš jau nebegaliu tavęs paleisti. Mano pilietė skaudžiai sužeista. Dar tikras stebuklas, kad dėl jų iš proto neišsikrausčiau, kad nepašėlau iš sielvarto. Šiandien aš sulaužyta ir sugėdinta. Nė pati sau negaliu dovanoti. Nebesuprantu, koks dar begalėtų būti mano gyvenimo tikslas. Kad ir kažin kieno būtumei duktė, tavyje aš susirasiu pačiai sau atgailą. Tu man atstosi pražuvusiąją. Būsi turtinga. Visa diduomenė it spiečius apspis tave. Tas, kurį tu būsi pasirinkus, iš anksto jau yra gavęs mano sutikimą. Tik eik su manimi. Jeigu nori žvilgėti, jeigu nori žaisti ir pramogauti, gyvensime šioje sostinėje. Jeigu įsigeisi keliauti, nuvešiu tave į gražiausiuosius pasaulio kraštus. Bet jeigu beveliji ramiai gyventi, apsigyvensime toliausiame kaimo kampelyje. Štai! Tiktai eik su manimi!

Siuvėja klausėsi šios kalbos iki galo ir švelniai atsakė:

— Ponia grafiene! Su gilia pagarba, su nuoširdžia užuojauta lenkiu galvą prieš didį tamstos skausmą. Tačiau negaliu sutikti su tamstos siūlymu, nors jis man žada labai žavią ir viliojamą ateitį. Esu neturtinga ir noriu pasilikti neturtinga. Taipjau turiu pasirinkusi žmogų, kurį gerbiu ir myliu, ir kuris mane taip pat gerbia, myli ir moka įvertinti. Dabar jis tebetarnauja ginklo tarnyboje, tačiau, kai tik gaus kokią vietelę civilėje įstaigoje, galės mane vesti; mudu dviese dirbsime padoriai dirbdami tiek, jog turėsime iš ko pragyventi.

— Kas jis toks? Kuo jis vardu, Kokį laipsnį jis turi karo tarnyboje?

— Jis yra Jonas Pačalis. Dabar jis policininkas. Nr. 116, tarnaująs šeštoje kuopoje.

Grafienė staiga susigriebė abiem rankom už širdies ir krito be sąmonės. Mergina neleido jai sugriūti žemėn — pagavo ją begriūvančią; būdama tvirta mergina, ji nunešė ir paguldė ją į minkštasuolį.

Paskui pabučiavo jos veidą, akis, lūpas, atsiklaupė priešais ją ir pabučiavo jai į ranką.

Paskui priėjo prie paveikslo, užskleidė jį uždanga, kaip buvo pirma.

Galiausiai priėjo prie skambučio ir paspaudė mygtuką.

Įėjo tarnaitė.

Siuvėja parodė jai į lovą paguldytą poniją.

— Ponia grafienė apalpo. Šiandien jau nebegalima bus priderinti suknelės, sudiev!

G a l a s.

Kitame Darbininko numeryje pradėsime spausdinti Albino Baranausko pasakojimą APIE UPELIUS.

Albinas Baranauskas yra kyląs jaunas rašytojas, kurio novelių rinkinį SNIEGO PLATUMOS pernai išleido Nidos leidykla Londone. Darbininke jau buvo jo spausdintų dalykų.

Lietuvių Fronto bičiulių Europoje studijų savaitėje svarstytos ir metinė Konferencija

[illegible] vertybių

Rugpiūčio 4—11, Vokietijoje, prie gražaus Ammero ežero Schondorfe, Europos Lietuvių Fronto bičiuliai suruošė ketvirtąją studijų savaitę. Jos tikslas, kaip atidarymo kalboje pažymėjo dr. J. Grinius, gaivinti lietuvių rezistencinę dvasią tremtyje. Prieš gresiantį išsibarstymo pavojų LF bičiuliai stengiasi kovoti palaikydami glaudesnius asmeninius ryšius. Be to, studijų savaitės dalyviai ieško poilsio mąstyme, kurio taip labai reikia technikos amžiaus žmogui. Šiame mąstyme, kuris ir šiemet pagrindinai sukosi apie Lietuvą ir tremtį, atsispindėjo daug įvairių rūpesčių, paliestų paskaitose ir pranešimuose.

REZISTENCIJOS PRASMĖ

Šį klausimą gvildeno **J. Vidžgiris.** Rezistencija nėra sau tikslas, bet gynimas grėsmėje atsidūrusių tautos vertybių — laisvės ir nepriklausomybės. Rezistencinė dvasia tremtyje primena, kad kova dar nebaigta. Ji skatina daryti tarpusavių nuolaidų, kritiškai vertinti praeitį, pataisyti klaidas ir skriaudas. Be to, prelegentas pabrėžė naują rezistencijos uždavinį — išsaugoti žuvusiųjų atminimą, kurį pastaruoju metu pavergėjai ypač suskato juodinti.

LIETUVIŲ IR RUSŲ SANTYKIAI

Prof. dr. Z. Ivinskis, nušvietė Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės laikus, kai Vilnius ir Maskva varžėsi dėl pirmenybės. Fatališkomis datomis lietuvių — rusų santykių laiko 1380 ir 1480 metus, kada Maskva galutinai išsivadavo iš totorių jungo. Tie įvykiai ėjo naudai Maskvos, kuri paskui veržėsi į vakarus. Tai privedė prie jungtinės Lietuvos ir Lenkijos valstybės padalinimo. Nuo to laiko lietuvių ir rusų santykiai pasidarė perdaug panašūs į šiandieninius.

IŠEIVIŲ KULTŪRINĖ VEIKLA

Dr. J. Grinius dėstė lietuvių filosofų pažiūras į lietuviškąją kultūrą. Priminė Vydūną, Šalkauskį, Maceiną. Jų pažiūras papildė savo teigimu, kad lietuviams yra būdingas asmeniškumas — nusiteikimas vertinti ne žmoniją, ne visuomeninius junginius, bet asmenį, patį žmogų. Žmogiškumą yra pabrėžęs Vydūnas, ragindamas tapti sau žmonėmis. Jam nu[illegible] [illegible] žmonių, o [illegible] organizacijų skaičių, o [illegible] pagristi [illegible] principu.

TREMTIES BELETRISTIKA

V. [illegible] kruopščiai paruoštoje paskaitoje apžvelgė ir trumpai apibūdino bei įvertino virš dvidešimties autorių kūrybą tremtyje. Diskusijose prof. A. Maceina patiekė šiuo klausimu kritiškų pastabų, pažymėdamas, kad filosofinis banalumas mūsų literatūrai kliudo užsitikrinti pasisekimo savųjų ir svetimųjų tarpe. Mūsų beletristika neliečia ir nepagauna dabarties žmogaus problemų. Lietuviškosios literatūros vertę menkina pernelyg gausūs pedagoginiai bruožai.

POLITINIS AR METAFIZINIS ATEIZMAS?

Prof. dr. A. Maceina tęsė pernai pradėtą nagrinėti vakariečio žmogaus iliuzijų klausimą. Pavojingiausia esanti religinė iliuzija: noras krikštyti sistemą, ne žmogų; noras tikėti, kad komunistinis ateizmas esąs ne metafizinis, bet politinis, todėl jį galima pakeisti, nekeičiant jo metafizinių pagrindų. A. Maceina plačiai išdėstė istorinius rusiškojo ateizmo pagrindus. Jo išvados: vakarų žmogus silpsta; laikas įsijungti rezistencijon ir religinėje srityje.

PRANEŠIMAI

M. Musteikis nušvietė pereitų metų kultūrinius įvykius pavergtoje Lietuvoje. Pranešime suregistruoti visi komunistinėje spaudoje pasirodžiusieji faktai. Tai naujas ir ligi šiol permažai pabrėžtas darbas — sistemingai sekti ir analizuoti pavergtoje Lietuvoje leidžiamą komunistinę spaudą. Diskusijų metu vertingų papildymų pateikė dr. J. Grinius.

A. Grinienė nušvietė lietuvių liaudies šokių istoriją, nupasakojo rūšis, pobūdį, palietė svetimų įtakų klausimą. Pranešėja savo išvadoje pabrėžė reikalą kurti naujus tautinius šokius, kurie išsaugotų lietuvišką charakterį.

Ši studijų savaitė nepasižymėjo tokiu gausiu lankytojų skaičiumi, kaip pernai, kada dalyvavo virš šimto žmonių; šiais metais tedalyvavo 40 žmonių. Tačiau savaitė buvo nei kiek nemenkesnio lygio, paskaitos gerai paruoštos, dalyvių nuotaika nuoširdi.

VAKARAI IR LAISVALAIKIAI

Vakarais buvo daug lietuviškų dainų — sutartinių sudainuota, nuoširdžiu sąmojingumu paliesti paskaitininkai bei visi dalyviai, sukeliant daug [illegible] vakarai. Vakarų programą paruošė kun. Br. Liubinas, iš literatūros — J. Medukalskis.

Dalyviai drauge ir atostogavo, pasinaudodami gražiu oru, [illegible] apylinkėmis ir artimoje [illegible]. Vieną popietę dauguma dalyvių motoriniu laivu apvažiavo Ammero ežerą.

Rugpiūčio 9 buvo atlaikytos šv. Mišios už staiga Vokietijoje mirusį Bronių Stočkų. Tą pačią dieną, pavakare, buvo suruošta Valandėlė tėvynei — bažnyčioje, kur atitinkamą pamokslą bei pamaldas atlaikė kun. Br. Liubinas.

UŽSKLANDA

Sekmadienį, rugpiūčio 11, savaitės uždarymo dieną, šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. D. Kenstavičius, poetiškomis mintimis nukeldamas dalyvius į praeities Lietuvą — į savaitės darbų ir sekmadienio šventės idiliją. Po pamaldų įvyko paskutinis posėdis, kurį pravedė prof. Z. Ivinskis. Uždaromąją kalbą pasakė prof. A. Maceina. Prelegentas, peržvelgęs trumpai visas savaitės paskaitas prisiminė Senojo Testamento žodžius, kur kalbama apie Izraelio tautą, kuri anuomet, priešo puolama, "vienoje rankoje laikė kardą, antra ranka statė Jeruzalės sienas". Tai kova ir kūryba; šie bruožai apsprendė ir [illegible] ir per tai [illegible] Be to, mums gresia ne tik pats imperializmas, [illegible], bet ir komunistinė ideologija. Jeigu mūsų tautiečiai krašte išliks lietuviais, tačiau [illegible] komunistės — mūsų kova tikslo neatsieks. Turime kovoti ne tik už žmogų — lietuvį, bet ir už žmogų — krikščionį!

Pabaigoje prof. Z. Ivinskis perskaitė kovojančiam kraštui Lietuvai sveikinimą, kurs buvo [illegible] radijo bangomis per Ameriką [illegible].

KONFERENCIJA

Studijų savaitės [illegible] ir ELFB metinė konferencija. Konferencijos prezidiumą sudarė dr. Radvila (Šveicarija), V. Akelaitis (Anglija) ir kun. Br. Liubinas (Vokietija). Konferencija praėjo labai darbingoj nuotaikoj. ELFB valdybos pirmininku ir sekantiems metams išrinktas prof. Z. Ivinskis; vicepirm. — V. Akelaitis. Priimtos rezoliucijos: rezistencinės dvasios pakėlimo klausimu, kultūriniais reikalais, Lietuvos laisvinimo politikos klausimu ir organizaciniais reikalais. (ELI)

Ukrainiečiai tremty mini tūkstanties metų sukaktį nuo šv. Olgos krikšto

Ukrainiečiai tremtyje šiemet mini šv. Olgos, Kijevo kunigaikštienės, krikšto sukaktį. Ji krikštijosi Konstantinopolyje 955 ar 957 m. Tačiau tiktai jos sūnaičiui; šv. Vladimirui pavyko krikščionybę įvesti 988 m. Rytų ir Vakarų Bažnyčios tada dar nebuvo išsiskyrusios.

Minėdami tą sukaktį ukrainiečiai vakarų Europoje jau surengė 12 piligriminių kelionių į šventąsias vietas. Paskutinėje kelionėje į Liurdą dalyvavo 5000 maldininkų iš penkių Europos kraštų. Meldėsi už Ukrainos išlaisvinimą, taiką ir krikščionybės atgimimą. Ukrainiečiam katalikam (unitam) tremtyje vadovauja apaštališkasis vikaras arkivysk. Jonas Bucko.

PROTESTANTAI SUSIRŪPINĘ MIŠRIOM VEDYBOM

Mineapolyje Pasaulinė Liuteronų Federacija (Lutheran World Federation) sudarė komisiją svarstyti mišrių vedybų problemai. Daviniai rodo, kad liuteronių parapijos kai kur sumažėjo iki 80 procentų dėl vedybų su katalikais. Katalikiškoji pusė dažniausiai nusveria.

PIRMASIS VARPAS PASIEKĖ ŠV. ONOS ŠVENTOVĘ

Šv. Onos de Beaupré katedrą Kanadoje pasiekė pirmas varpas, užsakytas Prancūzijoje. Jų bus viso šeši, svers 43,000 svarų. Varpai užsakyti ryšium su 300 metų sukaktimi, kai prie šv. Onos statulos pagijęs pirmas paralitikas Louis Guimond.

Sukaktis švenčiama kitais metais, kada laukiama didelio maldininkų skaičiaus. Per paskutinį dešimtmetį piligrimų buvo apie du milijonai iš visos šiaurinės Amerikos.

VARPAS "[illegible]", [illegible].

● **Čigonų** pirmoji maldininkų kelionė į Liurdą buvo suorganizuota šiais metais. Europoje bekeliaujančiais čigonais rūpinasi kun. Manien, prancūzas.

● **Maldos dieną** prez. D. Eisenhoweris paskelbė spalio 2. Prezidentas kviečia melstis kiekvieną, kaip jis tiki, kad "pasaulyje įsiviešpatautų pastovi taika".

● **"Garbingasis kvaiša"** — tokiu vardu katalikų rašytojas Louis de Wohl rašo romaną iš šv. Pranciškaus Asyžiečio gyvenimo. Leidžia Philadelphijos leidykla J. B. Lippincot. Minėtas rašytojas yra parašęs panašų romaną iš šv. Povilo gyvenimo.

Ar moterys išlaidesnės?

Prancūzijoje apskaitė, kad vyrai išleidžia vidutiniškai savo drabužiam per metus 31,000 frankų, o moterys 23,000. Provincijoje išleidžiama mažiau nei Paryžiuje. Sostinėje drabužiai suryja 24% viso šeimos biudžeto.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa

WBMS, 1090 kilocycles

BOSTON 15, MASS.

Sekmadieniais

12:30 iki 1:00 val. pietų metu

VEDĖJAS — P. VIŠČINIS

47 Banks St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. JUniper 6-7209

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.

Kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite vedėjui ANTANUI F. KNEIŽIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NOrwood 7-1449; SOuth Boston 8-4618 ar 8-1940; Kirkland 7-8532.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kylocycles

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA

BRADDOCK, PA.

LIETUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR, UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KT. KRAŠTUS medžiagas, vaistus ir t.t.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius,

SIUNTINIAI SIUNČIAMI 48 VALANDŲ BĖGYJE

— Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —

— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaičių bėgyje. —

Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyj

Siuntėjas gauna asmeniškus gavėjo pakvitavimus.

VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMI SU JAU APMOKĖTU MUITU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.

SIŲSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČIAMS!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.

Reikalaukite katalogų. Rašykite rusiškai arba angliškai.

Netoli Pennsylvanijos geležkelio stoties Newarke.

Vietoje galite gauti pigiomis kainomis medžiagų drabužiams, odų ir kitokių daiktų siuntiniams.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET ST. NEWARK, N. J.—Mitchel 2-2452

(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc. leidimu).

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Urmo (wholesale) bei smulkmenų (retail) importuotos bei vietinės vilnonės ir maišytos medžiagos, suknelių bei paltų medžiagos, šalkos.

Mes parduodame geriausios rūšies pigiausiomis kainomis

DUODAMA SPECIALI NUO LAIDA UŽ MEDŽIAGAS SIUNČIAMAS Į LIETUVĄ

200 Orchard St. New York 2, N. Y.

Kampas Houston St.

Telef. AL 4-8319

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 [illegible] Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Skambinti tel. HYacinth 7-4677

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUNTINIAMS PERSIŲSTI Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRAŠTUS

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.

Tel. IN 7-7272—7-[illegible]

Pristatymas garantuojamas gavėjo parašu.

Siuntiniai [illegible]

MŪSŲ SKYRIAI:

NEW YORK CITY, 78 Second Ave., Tel. ORchard [illegible]

DETROIT [illegible], Mich., [illegible]

HARTFORD, CONN., [illegible]

LOS ANGELES, Calif., [illegible]

PHILADELPHIA [illegible], Pa., [illegible]

CHICAGO, Ill., 2741 W. [illegible]

NEWARK, N. J., [illegible] Market St., Newark, N. J. [illegible]

DIDŽIULIS, NUOTAIKINGAS, TRADICINIS

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"

RADIJO PIKNIKAS

LIETUVIŲ TAUTOS ŠVENTĖJE

SEKMADIENĮ, RUGSĖJO — SEPTEMBER 8

Gražiame ir erdviame

ROYAL GARDENS PARKE

990 E. Hazelwood Ave. Rahway, New Jersey

Pradžia 1:00 val. po pietų. Įėjimas — $1.00 su taksais

Šokiai nuo 4 val. p. p. iki 10-tos val. nakties

Groja JOHNNY BUD rekordavimo orkestras

PIKNIKO PROGRAMOJE:

"Linksmieji broliai", bendros visų svečių dainos, karalaitės šeimos rinkimai, šokių varžybės ir kitokios įvairenybės.

PIKNIKAS ĮVYKS BETKOKIAM ORUI ESANT!

Visus maloniai kviečia

JOKŪBAS J. STUKAS, direktorius

SIŲSDAMAS DOVANŲ SIUNTINIUS

Į VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS SRITIS

Nemokėk daugiau kaip $8.50 už patarnavimą.

Nemokėk daugiau kaip $1.00 už dezinfekciją.

Nemokėk daugiau kaip 5% siunčiamos daiktų kainos ir persiuntimo išlaidų garantavimui (šį dalyką saugok labai atsargiai).

Neturėk reikalų su betkokia firma, kuri neautorizuota ir neturi leidimo. Siųsk siuntinius tik per autorizuotas firmas, o ne per tarpininkus.

Nemokėk jokių paslėptų mokesčių, arbatpinigių ir kt.

Veik saugiai. Saugok laiką ir pinigus.

Siųsk savo dovanų siuntinius TIESIOGIAI per betkurias šias įstaigas:

PARCEL DEPARTMENT

GLOBE TRAVEL SERVICE

PHILADELPHIA 6, PA. — 716 Walnut St., tel. Lombard 3-[illegible]. Kasdien 9-5, trečiad. 9-8

NEW YORK [illegible], N. Y. — [illegible] Broadway, tel. LYceum [illegible]. Kasdien ir šešt. 9-6 val. (sekmadieniais uždaryta).

CHICAGO [illegible], ILLINOIS — 4102 Archer Avenue, tel. FR. [illegible]. Kasdien 9-7, šeštadieniais 9-6 val.

CLEVELAND, OHIO — [illegible] East 71st St., tel. UTah 1-[illegible]. Kasdien [illegible], šešt. 10-5.

DETROIT 10, MICHIGAN — [illegible] Michigan Ave., tel. TAshmoore [illegible]. Pirm., antr., treč., ketvirt. 9-5; penkt. ir šešt. 9-6 v.

SO. BOSTON, MASS. — Room 10, [illegible] Bldg., 460 West Broadway, tel. ANdrew [illegible]. Kasdien 9-6; šeštadieniais 9-2; ketvirtadieniais 9-7.

Pabiros...

Didžių žmonių didžios mintys

Įžymūs žmonės nepaiso, ar jų mintis kas supranta. Jiem pakanka to, kad jie patys save supranta. (Amerikietis poetas William Saroyan).

Lig šiol mes dar neturime aiškaus politinio vaizdo, kiek tai liečia Europą. (J. F. Dulles)

Tą dieną, kai bus panaikintas Bagdado paktas, nukreiptas prieš Sovietų Sąjungą, aš uždegsiu žvakelę prie ikonos. (Chruščiovas).

Anksčiau jaunom merginom neleisdavo skaityti tokių knygų, kokias jaunos merginos šiandien pačios rašo. (Amerikietis kritikas Robert Churman).

Seni geri laikai

Iš vakarų Vokietijos nuvažiavo komunistas į rytų Vokietiją. Traukiny sėdėjo šalia moterėlė, kuri jau sunkiai girdėjo. Užkalbino moterėlę ir pradėjo skųstis, kad vakarų Vokietijoje viskas labai bloga.

" Pas mus vakaruose viskas nežmoniškai brangu. Reikia 20 markių mokėti už batus".

"Kas, ar batai?" atsiliepė ranką prie ausies pridėjus senutė; "O taip, batų pas mus seniau taip pat buvo".

"Vietoj sviesto gali pirkti tik margarino".

"Aha, margarino, taip, margarino senau buvo ir pas mus".

Draugas komunistas pyktelėjo.

"Klausyk, drauge, aš esu komunistas, gali drąsiai kalbėti".

"A taip, taip komunistų pas mus seniau irgi buvo".

Pasiteisinimai

• **Vienoje** pagautas vagis teisinosi policijai: "Ne mano kaltė, kad vagiu, bet tų, kurie man sergant įpylė profesionalo vagies kraujo".

• **Chicagoje** teisėjas paklausė vagies, kam jis, turėdamas savo automobilį, vogė kito. Kaltinamasis nuaimanavo: "Buvau taip nusilakęs, kad nedrįsau savuoju važiuoti".

• **New Yorko** policija pagavo moterėlę, kuri automobiliu lėkė per 100 mylių. Ji aiškinosi: "Stabdžiai sugedo. Skubėjau namo, kad pakely visai nenutrūktų."

ANASTASIA KOLLIA, 8 metų graikė mergaitė, "įdukrino" Minnesotos pataisos namų kaliniai, kuriai jai išlaikyti kas mėnuo skiria 15 dol. Mergaitė atrašė padėkos laišką nurodydama, kad jos tėvas mirė kalėjime kaip karo belaisvis.

Ateitininkai studentai Detroite ruošia jaunųjų talentų vakarą

Nuo rugpiūčio 28 iki rugsėjo 8 netoli Detroito, ALRK Federacijos stovykloje, susirinks visos Amerikos studentai at-kai. Ta proga rugsėjo 7, šeštadienį, 7 val. vak. Detroite ispanų salėje įvyks jaunųjų talentų vakaras—koncertas. Programoje dalyvaus Audronė Gaigalaitė iš Philadelphijos, Nijolė Ambrozaitė iš Clevelando, ir Pranas Zaranka iš Detroito. Akompanuos Manigirdas Motekaitis iš Chicagos ir Diana Papievytė iš Hartfordo. Programoje pasirodys ir du dramos studentai: Irena Nikolskytė, iš Bostono ir Algirdas Žemaitaitis iš Waterbury bei kiti. Beveik visus detroitiečiai girdės pirmą kartą.

Po koncerto vyks šokiai, veiks bufetas. Tai bus smagus ir pirmas rudeninis pasilinksminimas, kuriame be detroitiečių bus dar ir svečių iš kitur; arti šimto.

Visi kviečiami į koncertą atvykti ir pasidžiaugti lietuviškuoju jaunimu. **Rengėjai**

[illegible] LDS [illegible]

[illegible] pradės [illegible] rugpiūčio 31 [illegible] kad daug [illegible] ir naudingo darbo atlikta.

Sv. Mišios už gyvus ir mirusius LDS narius užprašytos atlaikyti per Darbo šventę, rugsėjo 2, Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyne Brocktone. Paskirta auka $25.

Sv. Petro parapijos orkestrui, kuris vyks į Amerikos legionierių suvažiavimą rugsėjo 13 Atlantic City, N. J., kelionės išlaidom paaukota $50.

Kęstučiui Norvaišai, Marijos Norvaišienės sūnui, mokslo reikalams duota $280.

Pranciškonų naujos gimnazijos Kennebunkport, Me. statybos fondui paskirta $500.

Vyčių organizacijai paremti [illegible] per LDS [illegible] $1000. [illegible] pa[illegible] seimo, vyksiančio Kalifornijoj.

LDS [illegible]

LABAI SVARBU

Tiems kurie siunčia siuntinius į SSSR

Pagal naują sovietų Sąjungos įstaigų patvarkymą, siuntiniai į Lietuvą ir kitas SSSR dalis priimami tik su naujais daiktais; kaip medžiagos drabužiams, batai, oda ir t.t.

Nuo dabar ši firma priims siuntinius, prisilaikydama nauja tvarka, ir ši firma jums patarnaus tinkamai, kaip iki šiol. Pagal naują tvarką siuntiniai savo adresatus pasieks greičiau, negu iki šiol, nes įvertinimui siunčiamų daiktų reikės mažiau laiko.

Kreipkitės į betkurią mūsų įstaigą, kurių adresai skelbiami šiame laikraštyje. (Skelb.)

Globe Travel Service
Parcel Departament

PIENO ŪKIS

parduodamas su visu inventorium, pastatais ir karvėmis. Nuo Hudson, N. Y. miesto 4 mylios, prie kelio į Albany ir prie Hudson upės.

Kreiptis telefonu:

Mr. Charles Saurusaitis,
Dial 518 HUdson 8-7567.

NURSING HOME

NAMAI TOLI NUO NAMŲ
Marian Manor Nursing Home
Reg. Nurses, Convalescent
Chronic, Aged, Invalid
Supervised diets
SMithtown 2-2987

JACKSON HEIGHTS
Care for Elderly people and convalescents. Home like surroundings. Good meals, TV. Tray service [illegible] preferred. Near churches and subway.
Mrs. Doherty
Hickory 6-5076

SICK OR WELL ELDERLY PEOPLE
Can be cared for in nurses home at reasonable rates. Visits by priests and sisters regularly. For more information
Phone MO 5-7749

HOTELS

ALBERT HOTEL
In Greenwich Village
23 East 10th Street
Near Washington Square Park
One block from Fifth Ave
For single men or women.
Newly furnished rooms, share a bath, wall-to wall carpeting, sitting room, arrangement, telephone in every room.
$3.00—$3.75—$4 daily
$17.50—$19.25—$21 weekly
Weekly rates — Minimum stay for week. Write or apply for person.

HOUSEKEEPER

Massapequa. Care for 2 small children of working mother. Beautiful ranch house. All aplances. Sleep in 5 nights.
Lincoln 1-3173.
or write Box 24, Room 830,
11 W 42 St., NYC.

SUMMER HOTELS

ENJOY YOURSELF AT THE FLEETWOOD HOTEL
152 Tennessee Ave., 3rd Hotel from boardwalk 1½ blocks to Catholic church. Elevator, Garage, Parking lot, Bathing from hotel, Hospitality, Cleanliness. Phone: Atlantic City 4-3955
Rates:
$2.50 to $3.50 per person, 2 in rm.
$4.00 to $5.00 per person, 2 in rm.
(Private bath & shower)
New Ownership—Mgt.

SUMMER RESORTS

TRAIL'S END LODGE
Near Cath. church. Open all year. Reduced Rates after Labor Day
Mrs. M. Frazer
Phone FReehold 7716
Earlton, Greene County, N. Y.
Route 31 - Earlton, N. Y.

ENJOY THE ADIRONDACKS THIS FALL!
Welcome to friendly informal living at
PANARAMA LODGE
Saranac Lake, N. Y.
Beautiful Fall scenery. Some housekeeping accommodations. Moderate rates. Convenient to shops and catholic churches.
Open all year.
Panarama Lodge
88 Riverside Drive
Tel. 2348.

THE HEALY
139 South Kentucky Ave., Atlantic City
Tuoj paėjus nuo pasivaikščiojimo tako. Pradedant $2.50 asmeniui per dieną; du vienam kambary. Privačios maudynės, šaueris, vanduo, elevatorius į gatvę. Veltui maudymasis, televizija, platus, atviras porčius. Ideali vieta. Valgiai amerikietiškam ir europietiškam stiliuje. Informacijos duodamos raštu dėl kainų. Telef. 4-0931 Thomas A. Healy, Owner. Mgt. 2 blokai nuo Šv. Mikalojaus bažnyčios.

FOR YOUR GOOD HEALTH
SPEND SOME TIME AT THE
Saratoga Spa
and the
Hotel Russell
Saratoga Springs, N. Y.
Pleasant Living
Catholic Management
Free Parking
Tel.: Saratoga Springs
29 or 4381

HIGHLAND LAKE HOUSE
GREELEY, PA.
All year vacation spot in the Poconos. Modern rooms with running wather, ideal location for hunting season, adjoins catholic church, write for special hunting season. Rates
Otto Winkler Jr.
Murdock 5-2326
and Booklet "L"

SUMMER RESORTS

ROLLING ACRES
East Durham 2, N. Y.
Graži atostogų vieta. Ideali kaimo vasarvietė šeimoms. TV, Maudymasis. Visi sportai. Puikus maistas, rengiamas šeimos stiliumi. Švarūs kambariai. Šviežios daržovės. $35 ir daugiau. Kat. bažnyčia arti; Telef. FReehold 7718
Don Pandargast

THE HOMESTEAD
Narrowsburg, N. Y. Tel. 12 R. 15
Gražioje vietoje. Nuosavybė prieina prie pasaulyje garsios berniukų skautų stovyklos. Moderniški kambariai, šaueriai, plaukymas, sportai. Vokiškas ir amerikietiškas virimo stilius. Netoli kat. bažnyčios. Suaugusiems $36 ir daugiau, vaikams $20, $7 per dieną. Žemos kainos rugs. ir spalio. Frieda A. Henry Winter.

SUNNYBROOK
Maloniam atsigaivinimui, gerom atostogom, visokiems sausumos ir vandens sportams. Puikūs vokiški ir amerikietiški valgiai. Tik $38 savaitei liepos ir rugpiūčio mėn. Pavasario—rudens kaina $33. Netoli kat. bažnyčia. Tel. 317.
Ernest Bitter, R. D. 1,
Catskill 10, N. Y.

NEW RICHMOND
Kentucky Ave. First from walk Ocean view rooms. Large veranda, TV. Modern airconditioned Restaurant, Elevator, Private baths & running water. Walk to Cath. church.
For summer
$2.50 per person up. Write for Free Hotel literature. W. F. Kneller, Own., Mgr. Phone Atlantic City 5-0151. Free bathing.

SYLVAN LODGE & COTTAGES
Mountain Home, Penna.
Geresnės klasės, nebrangios kainos atostogų vieta Poconose. Sportai, Kainos iki Darbininkų dienos $40. Atdara iki spalio 15. Rugsėjo ir spalio mėn. kainos žymiai pigesnės. Prašyk knygelės "L". Netoli katalikų bažnyčios.
CResco 2301

ASBURY—HOLLYWOOD HOTEL
220 4th Ave., Asbury Park.
Phone PRospect 6-7280.
Block to Ocean. Free Parking. Restaurant. Private baths. Double room $5 to $12 daily; $30 to $60 wykly. Ocean bathing privileges. Catholic ownership. Fred J. Erichsen. Ownership—Mgt.

ROCK COVE LODGE AND LOG CABINS
On Lake George, Bolton Landing, N. Y. Main Lodge, Housekeeping and non-housekeeping cabins. Directly on lake. All sports. Daily speed boat trips (free). Near Cath. church. Helen and Jack Tatarko.
Phone BOlton 5041.
Special Sept. rates.

HOTEL ISLE DE CAPRI
Prie pat vandenyno
80 kambarių ir maudynės
Valgiai amerikoniški ir europietiški
• Privatus pliažas
• Valgomasis su apšyldymu
• Pasilinksminimai vyksta vakarais mūsų bare.
Veikia ištisus metus
Ocean Ave.
Long Branch, N. J.
CApital 9-1700

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas

Baras. Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-[illegible] (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

EVergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works
JULIUS MALDUTIS
savininkas

Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

TALARSKI
FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
380 Maple Avenue, Hartford, Conn
Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruoštose patalpose, prieinama kaina.
Tel. CHapel 6-1377

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis
GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford. Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šiokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Juozas Andriušis
87—09 Jamaica Ave. Woodhaven, 21, N. Y.
VIrginia 7-4477

Žavi vieta pačiuose Catskill kalnuose
Mūsų Casino Blue Mirror Villa Maria yra burtai
HAINES FALLS 1, N. Y.
Įvairūs sportai. Elegantiška šokių salė su geru orkestru. Kainos labai žemos. Rašyk prašydamas iliustruotos knygutės, rezervuokis vietos.
Puikiausia namų stiliaus virtuvė su 3 gausiais valgiais per dieną. Luksusiniai kambariai su privačioms vonioms. Didžiausias N. Y. valst. maud. baseinas.
Arti katalikų bažnyčios.

MULTIPLE SCLEROSIS?

Spears Chiropractic Hospital
Dept. L-[illegible], Denver [illegible], Col.

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS
MICHIGAN FARM SŪRIS
Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite **Michigan Farm Sūrio.** Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas **Jono ir Angelinos Andriulių** ir jų šeimos, Fountain, Mich.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnėms krautuvėms, kad Jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm Sūrį, kuris paliko visų mėgiamiausiu. Mes pažadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.
Vienintėliai šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISAUSKAS
69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087
VICTOR ABECUNAS
351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 3-1342
JONAS JAKUBAUSKAS
634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-2822
MECISLOVAS KAVALIAUSKAS
24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975
GEORGE GALČNAS
1400 Caniff, Detroit, Mich. Tel. T. O. 8-7082
STANLEY METRICK
1804 W. 47th St., Chicago, Ill. Tel. Yards 7-8303
JOHN SHURNA
5418 So. Albany, Chicago, Ill. Tel. Grovehill 6-7783
ALLAN STEWART
4310 No. Broad St., Phila., Pa. Tel. Gladstone 5-1330

NEW YORKO NAUJIENOS

Svečias iš Romos

Rugpiūčio 27 iš Romos atvyko žymus lietuvių bičiulis, aukštas Konsistorinės Kongregacijos pareigūnas prel. L. Cercone, kuris lankys Amerikos vyskupus. Svečią uoste pasitiko būrys šios apylinkės lietuvių kunigų. Po vizito New Yorko arkivyskupijos kūrijoje, kun. M. Kemežio iniciatyva, New Yorker viešbutyje jam buvo suruoštos vaišės, kuriose dalyvavo daug lietuvių kunigų.

Prel. L. Cercone, prieš išvykimą į tolimesnius Amerikos miestus, aplankė ir lietuvių pranciškonų vienuolyną Brooklyne.

Svečio pagerbti buvo atvykęs ir pranciškonų vienuolyne sustojęs prel. Pr. Juras iš Lawrence, Mass. Jisai svečią nulydėjo pas vyskupus į Bridgeportą, Hartfordą, Norwichą ir Bostoną.

Felicija Grendelytė ir Juozas Bolevičius,

grįžę iš Lietuvos vyčių suvažiavimo Los Angeles, lankėsi Darbininko redakcijoje. Felicija Grandelytė yra Vyties redaktorė Bostone ir sekretorė Lietuvos garbės konsulo adv. A. Šalnos. Jonas Bolevičius yra vienas iš žymiųjų ir veikliųjų vyčių. Suvažiavimu Los Angeles jie labai patenkinti.

Jonas ir Birutė Lukoševičiai,

atostogas leisdami JAV, lankėsi New Yorke ir Darbininko redakcijoje. Jonas Lukoševičius dirba nuosavybių pirkimo ir pardavimo įstaigoje Montrealyje. Jie taip pat atlydėjo į Marianapolio stovyklą 9 moksleivius ateitininkus iš Montrealio.

Pranešimai ...

Apreiškimo parapijos bažnyčioje rugsėjo 1, sekmadienį, bus renkamos aukos parapinei mokyklai išlaikyti.

Edvardas Šalaitis,

vykdamas iš Chicagos į Kanados lietuvių dieną Niagara Falls, Ont., viešėjo New Yorke, kur aplankė savo draugus ir pažįstamus. Ta proga aplankė ir Darbininko redakciją.

Vytautas Zubrickas,

lietuvis laikrodininkas iš Detroito, vieši pas savo seserį Viktoriją Dėdinienę, gyvenančią Brooklyne.

S. Miltenienė

lankėsi pas savo dukterį, pranciškietę seserį Immaculatą, kuri iš Amsterdamo perkelta į Pittsburghą. Dėkoja seserim pranciškietėm ir jų viršininkei už malonų ir vaišingą priėmimą.

Oksana Kasenkina JAV pilietė

Rusė mokytoja Oksana Kasenkina, kuri 1948 rugpiūčio 12 iššoko iš Sovietų konsulato III aukšto lango (E. 61 St., N. Y.), kai jai buvo įsakyta grįžti Maskvon, rugpiūčio 22 gavo JAV pilietybę.

Kviečiame aplankyti

New Yorko skautai ir skautės stovyklauja Catskill kalnų papėdėje, Kriaunaičių vasarvietėje Andes, N. Y. (Druskonie Hall). Stovyklauja 72 skautai ir skautės. Stovyklautojus jau aplankė būrys svečių ir tėvelių, jų tarpe Lietuvos gen. kons. J. Budrys, LLK pirm. V. Sidzikauskas, Brooklyno piliečių klubo pirm. P. Gudas. Kviečiame skautų ir skaučių tėvelius ir bičiulius atvykti į stovyklos uždarymą, kuris įvyks šį sekmadienį, rugs. 1, iš ryto 11 val. bus šv. mišios, vakare — laužas. Kelionė trunka 3:30 val. Važiuoti N. Y. Thruway, ir prie 19 Exit išsukti į 28 kelią, kuris nuveda į Andes miestelį.

Stovyklos vadovybė

PAIEŠKOMI

Iš Markinės, Lietuvoje, Julė Kavaliauskaitė — Bagdonienė paieško savo giminių: tetos Julės Visockienės ir jos dukterų Onos ir Jadvygos gyvenančių ar gyvenusių Bostone, ir sesers Julės Kalkauskienės-Maisockienės (pagal tėvus taip pat Kavaliauskaitės), gyvenančios ar gyvenusios "Grandija" mieste, gal Gardner ar Gronby. Jos pačios, arba žinantieji, prašomi atsiliepti šiuo adresu: S. Večkys, 91—49 116 St., Richmond Hill 18, L. I., N. Y.

CAMBRIDGE, MASS.

Brocktonan į Nukr. Jėzaus seserų pikniką, kuris bus rugsėjo 2, Darbo šventėj, daugelis mūsiškių rengiasi vykti. Raginama dalyvauti ko daugiausia žmonių ir tuo paremti seserų koplyčios statybą.

Marijos Šiluvės, rugsėjo 8, šventėj raginami visi parapiečiai dalyvauti. Nek. Prasidėjimo bažnyčioj bus iškilmingos pamaldos.

Liet. Katalikų klubo ekstra susirinkimas šaukiamas penktadienio vakare, rugpiūčio 30. Bus aptarti pikniko reikalai, kuris įvyks rugsėjo 8 Brocktone.

Susituokė Nek. Prasidėjimo bažnyčioj St. Kiškis su Marijona Piškiniene rugpiūčio 18.

Jurgis Burbulis neseniai mirė ir buvo palaidotas po gedulingų pamaldų Nek. Prasidėjimo bažnyčioj. **Karšt. Patr.**

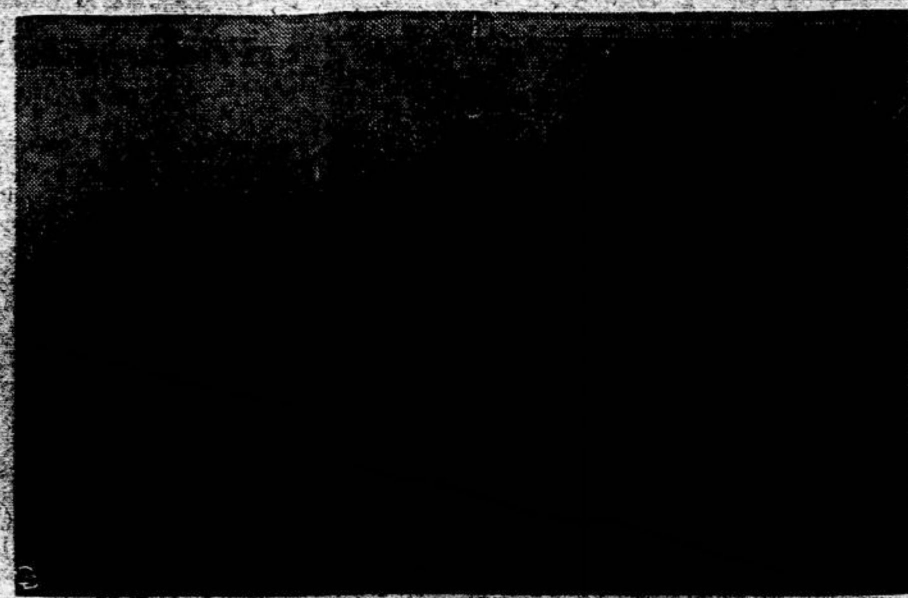

BROOKLYNE pastatytas milžiniškas ... Independence ... į vandenį.

KAI UNIJOMS PRIKLAUSĖ TIK 45,000 DARBININKŲ

DARBO ŠVENTEI 75 METAI

Prieš 75 metus, 1882 rugsėjo 5, New Yorke pirmą kartą minėta Darbo šventė. Dienraštis New York World aprašė, kad tą dieną buvęs Union Square masinis susirinkimas, po kurio apie 20,000 džiūgaujančių darbininkų pasileidę paraduoti Broadwėjum. Jie nešė plakatus su užrašais:

"Aštuonios darbo valandos, Aštuonios poilsio valandos, Darbas sukuria visokį gerbūvį. Visi žmonės yra lygūs. Norim teisingo darbo paskirstymo ir pan."

Taigi pirmoji Darbo šventė atsidavė truputėlį murmėjimu prieš darbininkų išnaudojimą ir priespaudą. Pagrindinis reikalavimas sukosi apie 8 valandų darbo dienos pritaikymą. Į tai buvo pažiūrėta kreivai. Net Times vedamajam įrodinėjo, kad 8 darbo valandų diena privesianti prie bankruto pramonę, kad dykinėjimas pastūmėsiąs į nusikaltimus ir nuodėmes.

Darbo šventės gimtadienio išvakarėse darbininkų padėtis nebuvo pavydėtina.

Už 60 darbo valandų savaitę vidutinis atlyginimas buvo $12, šiandien už 40 darbo valandų savaitę siekia jau $82.

Tiesa, kainos gyvenimo lygiui visur pakilo, bet ir šiuo atžvilgiu šiandieninio darbininko atlyginimas gali nupirkti pusketvirto karto daugiau, nei anais laikais.

Darbdaviai anuomet nesirūpindavo pagerinti nei saugumo, nei higienos reikalavimų. Vienintelis jų tikslas būdavo išspausti ko daugiausia sau naudos. Ši visuotina yda ir vertė darbininkus ieškoti apsigynimo, organizuojant darbo problemom spręsti bent vieną metuose dieną, jungtis į unijas ir k.

Daugeliui darbininkų idėjos atrodė keistos ir veik nebeįgyvendinamos.

Nereikėjo nė 75 metų laukti, kai sąlygos pasikeitė, net apsivertė į priešingą pusę. Tie, kurie gynė darbininkus-unijų vadai ir kitoki "protektoriai", ėmė juos vėl smaugti ir išnaudoti savo suktybėm. To nežiūrint, darbininkų gerovė nedaug nukentėjo. Atlyginimo minimumas pakeltas ligi $1, federalinės apdraudos, įsteigtos 1930, pensijos ir kitokios garantijos darbininką pastato ant kelio be jokios medžiaginės baimės baigti ramiai savo gyvenimo dienas.

Prieš 75 metus unijoms tepriklausė vos 45,000 darbininkų, šiandien per 18,000,000.

Be to, yra pilna laisvė tvarkytis savo reikalus ir organizuotis, kaip kam geriau atrodo.

Kad Amerikos darbininkas šiandien yra geram stovy, rodo ir tas faktas, kad Darbo šventė nustojo savo pirmykščio kovingumo ir liko tipiška amerikoniška proga išsiblaškyti, turėti "good time". Šiandien amerikiečiai darbininkai Darbo šventės proga nieko nereikalauja, tik džiaugiasi gyvenimu. Vieni vienaip džiaugsmą supranta, kiti kitaip, bet visi džiaugiasi.

Darbo šventēj keliai veda Brocktonan

Galimas daiktas, kad kitų švenčių proga esi keliavęs į didžiuosius piknikus Marianapolyje, Kennebunkporte, Putname. Darbo šventėje tėra tik vienas kelias — Brocktonan. Jei nori įsitikinti, išvažiuok mašina ir pamatysi, kad visais keliais ir visos lietuvių mašinos rieda tik viena Brocktono kryptimi. Nereikės nė kelio klausti. Atves ligi pat vienuolyno sodybos rytiniame miesto pakraštyje, kur medžių paukšmėje ir žalumoje rasi susirinkus jau didelį būrį svečių, o tarp jų ir savo pažįstamų. Tokiam susitikimui bus rūpestingai paruošti stalai, gardūs užkandžiai, gros muzika, linksmins net du orkestrai. Pagaliau, galėsi ir laimę išbandyti, o jei laimė aplenktų, vis tiek galėsi parsivežti lietuvišką sūrį ir pavaišinti namie laukusius. Bet mažai kas paliks namie — visi važiuos į Brocktoną rugsėjo 2, Darbo šventėje, paremti seserų pikniką ir padėti joms pasistatydinti koplyčią. **R.**

VIENUOLYNO sodyba Brocktone, kur visi kviečiami rugsėjo 2.

Kas norėtų skelbtis Darbininke, prašomas skambinti

G Lenmore 2 — 6916

BOSTON, MASS.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANdrew 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORKAS

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083

William J. Drake-Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmaica 6-7272

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse: velkia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

DRUSKONIE HALL
Catskill kalnuose
DAR PRIIMA UŽSAKYMUS VASAROTI
RAŠYTI ARBA SKAMBINTI
S. Kraunaitis
DRUSKONIE HALL, ANDES, N. Y.
Tel. Andes 2781.

FOTO STUDIJA
P. GAUBYS, savininkas
VESTUVIŲ albumai (mažas — iš 36 nuotraukų 5 x 6 inč. dydžio — 40 dol., didelis — 36 nuotraukos 8x 10 inč. dydžio — 60 dol.; abu tik 85 dol.), PORTRETAI, VAIKŲ nuotraukos ir kiti foto darbai atliekami greit, gerai ir pigiau nei kitur.
85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną

METINIS PIKNIKAS

SU LABAI ĮVAIRIA PROGRAMA

ĮVYKSTA

Brocktone, Vienuolyno Sodyboje

261 Thatcher St.

Rugsējo - September 2, Pirmadienį

Labor Day

PROGRAMOJE:

11 val. pamaldos. Šv. Mišias aukoja prel. P. Juras. Pamokslą sako prel. M. Krupavičius.

12 val. pietūs. Nuo 2 iki 4 val. muzikos programa. Atlieka Brocktono miesto benas. 4 val. p.p. groja Bostono šv. Petro lietuvių parapijos benas.

Rēmējų skyriai turēs savo stalus. Bus įvairių laimējimų, skanių valgių ir gērimų, šokių ir žaidimų.

VISI RUGSĖJO 2 KVIEČIAMI Į BROCKTON, MASS.